

Isus Krist je lice Očeva milosrđa

Papa Franjo

Religijski korijeni *empatije i* *tolerancije*

Niko Bilić, SJ

Ad maiorem Dei gloriam – <http://amdg.eu>

**U hebrejskoj misli: srce – sjedište misli,
izvorište riječi, središte osobe**

Kajinov sindrom i Jakovljevo pomirenje

- Kajin prvi prinosi Bogu (Post 4,4)
- Prezire Riječ (6s)
- Oduzima život u ledenoj šutnji (8)
 - Ljutnja na Boga prebačena na brata
- Tolerancija traži pomirenje:
 - Jakov moli u strahu od brata (Post 32,12)
- zagrljaj, poljubac (usp. Lk 15,20);
obojica plaču (Post 33,4)
 - “kao da gledam lice Božje” (33,10)
- Ezav u Seir (33,16), Jakov u Sukot (17)

Mojsije pred morem

- Razumljivo stanje (Izl 14,10):
- Velik strah (ירא), krik (צעק)
- Izopačenje (11)
 - Egipat nema grobnih mjesta?
Uzeo si nas da umremo u pustinji (11)
- Mudar voditelj (Izl 14,13):
- “Ne bojte se!” (ירא)
 - – korijen problema iz v10 (ירא)
 - ⇔ protunapad, povlačenje, obrana...
 - → “pobojali se (ירא) יהוה” (31)
- “Gledajte *spasenje!*” (14,13) →
 - יהוה je *spasio* Izraela (30), “Postao mi je *spasenje*” (15,2)

Objava Mojsiju (Izl 34)

- יהוה = milosrdan (רחם *raḥam*),
milostiv, spor na srdžbu, bogat
privrženosti (חסד *ḥésed*
povezanost) i pouzdanošću (34,6)
 - *Nosi* (= oprašta)
krivnju, prijestup, grijeh (7)
- Mojsije razbio ploče! (32,19; 34,2)
 - Kažnjeni “po Mojsijevoj riječi” (32,28)
- Plodovi:
 - “Oprosti nam *naše* grijehe, *naše* opačine” (34,9)
⇔ “VAŠ grijeh” (32,30)
 - Koža na licu sjaji (34,29s.35)

Jona u Božjoj školi

- **Nakon uspjeha (4,3):**
- **“Smrt je bolja!”**
- **“Činiš li dobro da se ljutiš?” (4,4.9)**
- **Jona napušta dijalog (4,5)**
 - **Zlorabi sjenicu**
 - ***Razumljiva emocija* prema Asiriji**
- **Iskustvena komunikacija:**
 - **Srdžba (1); bršljan → radost (6)**
 - **Opet sunce, užaren vjetar (6) → srdžba (9)**

Veći trud Božji

- Na početku
realno o svojoj duši:
 - Htio sam pobjeći (2), uzmi život moj (3)
 - Zna Zakon (2): *znao sam*
da si ti Bog milosrdan...
 - Iskusio: spašen iz riblje utrobe (2,11)
- Na kraju
prvi govor koji sluša (4,10s)
 - Empatija: Čega ti je žao?
 - bršljan ⇔ stotinu tisuća ljudi

Gubavac pred Kristom

- **Gubavac dolazi sam! (Mk 1,40)**
 - isključen iz zajednice
 - Lažno, zbog nekog osipa?
- **Kleknuo (Mk 1,40)**
 - Licem do zemlje (Lk 5,12)
= Poklonio se (Mt 8,2)
- **Usrdna molba (δέομαι Lk 5,12)**
- **“Ako hoćeš” (Mt 8,2; Mk 1,40; Lk 5,12)**
 - Getsemani – Isus sam:
 - “Oče, kako ti hoćeš”

Isusova empatija

- A) ganuće u Srcu Isusovu (Mk 1,41)
- B) Pružena *ruka*
 - *Dodir* Utjelovljenoga
- C) izjava: “Hoću”
i zapovijed (41):
- budi *očišćen!*
(passivum divinum)
 - “Moj Otac... čisti” (Iv 15,1s)
 - 1. odlazi guba (Mk 1,42)
 - 2. bi očišćen

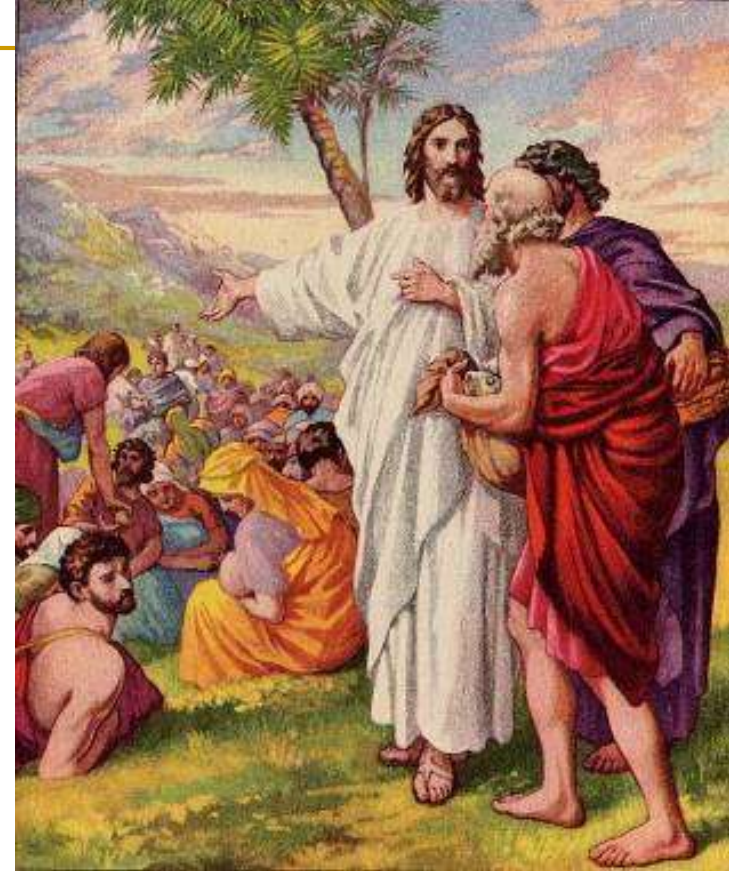
Kristov postupak s gladnima

- ❑ Unutarnji motiv u Mt 15,32; Mk 8,2:
- *Sažalilo mi se (1. l.)* nad mnoštvom *σπλαγχνίζομαι* [splanhnízomai]
 - ❑ Samaritanac (Lk 10), milosrdni otac (Lk 15)
Isus nad pokojnim sinom udovice (Lk 7)
 - ❑ Prihvaća skroman prilog:
- 5 kruhova, 2 ribe
za 5000 muškaraca
- Plodovi: a) Sitost
- b) 12 košara ulomaka
→ novo obilje
- Za cijeli Božji narod

Pouka učenicima

- Učitelj traži (Mt 14,16):
- **“Dajte im vi!”**
 - Tko daje hranu mnoštvu u 14,19?
- **Učenici**
- **Odgoj za povjerenje:**
- **Učenici gladni**
 - Učitelj poziva na refleksiju:
- **Koliko je preostalo? (Mk 8,19.20)**
- **Sami odgovaraju: 12; 7 košara ulomaka**
 - Sada imaju 1 kruh za 12 apostola
- **Za empatiju i toleranciju traži se temeljno povjerenje**

Toplina i svjetlo u srcu

- Uskrsli Učitelj učenicima koji odlaze:
- Što to pretresate? (Lk 24,17)
 - empatija = interes za drugoga
- “Zar si stranac” (18)
- prihvaća uvredu: “Što?” (19)
 - *tolerancija* uključuje plodno podnošenje uvrede
- Isus strpljivo sluša tuđu misao
- Protunapad, govor srcu: “bezumni” (25),
- pogled na zajednički autoritet: “sva Pisma”
 - Tolerancija nije nemar i ravnodušnost
- “srce nam je gorjelo”, “*otvarao* nam je Pisma” (32)

